

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/137605,Zapomniani-polscy-naukowcy-i-wynalazcy-Dodatek-prasowy-Delegatury-IPN-w-Kielcach.html>
01.03.2026, 08:01

Zapomniani polscy naukowcy i wynalazcy. Dodatek prasowy Delegatury IPN w Kielcach

Wydawnictwo historyczne Delegatury IPN w Kielcach do „Tygodnika eM Kielce”, styczeń 2021

04.02.2021

Wkład polskich naukowców w światowe dziedzictwo nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych jest nieobecny w świadomości historycznej Polaków, przez co obraz naszego dorobku narodowego jest zdeformowany i zubożony. Mało kto wie, że to nasza XIX-wieczna emigracja walczyła przyczyniła się do rozwoju cywilizacyjnego niektórych krajów, a Druga Rzeczpospolita w wielu dziedzinach techniki ścigała się z największymi potentatami.

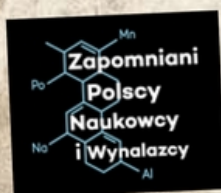
W numerze:

- dr Dorota Koczwańska-Kalita, dyrektor Biura Prezesa Informacji i Komunikacji Społecznej IPN
Powinniśmy być dumni z polskiego wkładu w rozwój światowej techniki
- prof. Bolesław Orłowski, red. naukowy „Słownika polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki”, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk
Ile Polacy wnieśli w rozwój świata

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Do pobrania

Dodatek IPN

DODATEK HISTORYCZNY 2021/1

Redakcja Tygodnika eM Kielce oraz pracownicy Delegatury IPN w Kielcach zapraszają czytelników do lektury artykułów zawartych w cyklu: Dodatek historyczny IPN. Kierujemy go nie tylko do wszystkich, których interesuje historia, ale także do tych, którzy chcą poznać nieznane karty ludzkich losów i związanych z nimi wydarzeń. Życzymy czytelnikom ciekawej lektury.
dr Dorota Koczwańska-Kalita, Naczelnik Delegatury IPN w Kielcach, ksiądz Leszek Skorupa, Redaktor Naczelny Tygodnika eM Kielce

Powinniśmy być dumni z polskiego wkładu w rozwój światowej techniki

Wkład polskich naukowców w światowe dziedzictwo nauk matematyczno- przyrodniczych i technicznych jest nieobecny w świadomości historycznej Polaków przez co obraz naszego dorobku narodowego jest zdeformowany i zubożony. Mało kto wie, że to nasza XIX wieczna emigracja walczyła o rozwój cywilizacyjny niektórych krajów, a Druga Rzeczpospolita w wielu dziedzinach techniki ściagała się z największymi potentatami

TEKST: DR DOROTA KOZWAŃSKA-KALITA
Dyrektor Biura Prezesa Informacji i Komunikacji Społecznej IPN

„W ciągu trzech ostatnich stuleci, kiedy większość narodów zajmowała się przede wszystkim tworzeniem podstaw materialnego dobrobytu, świadoma część polskiego społeczeństwa skupiała swe wysiłki przede wszystkim na zachowaniu tożsamości narodowej i dążeniu do odzyskania niepodległości. W tych warunkach nasza historiografia odnotowywała więc w pierwszym rzędzie działaczy patriotycznych, bohaterów walczących o sprawę narodową oraz tych, którzy wspierali tę walkę piórem. A powstająca głównie ku pokrzepieniu serc literatura ukształtowała świadomość społeczną wyczerpaną na tego rodzaju aktywność. Wszelkie dokonania na innych polach znajdowały się poza głównym nurtem powszechnych zainteresowań, toteż łatwiej ulegały zapomnieniu”. (prof. Bolesław Orłowski)

Tą zaistniałą lukę Instytut Pamięci Narodowej postanowił wypełnić przygotowując nowy projekt naukowo-edukacyjny. Celem projektu jest przypomnienie historii wielkich Polaków, których wkład w światową myśl naukową jest nie do przecenienia. Świadczyć o tym może wydany przez IPN pięciotomowy „Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno- przy-

Publikacje IPN poświęcone polskim wynalazcom

rodniczych i techniki” pod red. naukową profesora Bolesława Orłowskiego. To wielka praca naukowa licząca ponad 4200 stron i prezentująca ponad 1300 postaci. Pracowało nad nim grono wybitnych uczonych. W ramach projektu przygotowany został cykl 12 filmów dokumentalnych, które będą prezentowane na stronach internetowych instytutu: ipn.gov.pl, a które przedstawiają wyjątkowe postaci Polaków – najwybitniejszych uczonych swoich czasów. Będzie ich promował także specjalnie wydany na tę okazję kalendarz.

IPN przygotował również program edukacyjny dla nauczycieli i uczniów, w którym na specjalnych warsztatach, w oparciu o liczne narzędzia dydaktyczne, będzie można zapoznać się z historią genialnych polskich uczonych i ich wkładem w światowe dziedzictwo.

IPN chciałby w niedalekiej przyszłości, w porozumieniu z Autorami Słownika, doprowadzić do opublikowania jego zawartości w wersji cyfrowej, aby wiedza o polskim dorobku cywilizacyjnym stała się powszechna.

Pliki do pobrania

[Zapomniani polscy naukowcy i wynalazcy \(pdf, 627.95 KB\)](#)